

PROSTORSKA UREDITEV OBMOČJA – NOTRANJOST IN PRIMORJE ISTRE PROSTORNO UREĐENJE TERITORIJA – UNUTRAŠNJOST I PRIOBALJE ISTRE

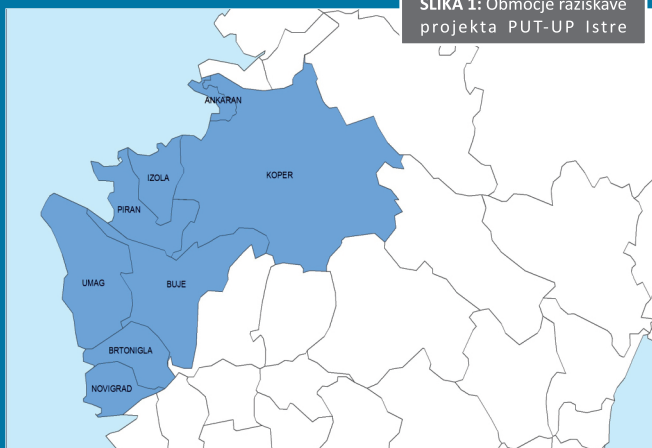
UVOD

Glavna naloga projekta »PUT-UP ISTRE – Prostorska ureditev teritorija: notranjost in obalno območje Istre« je bila določiti smernice za uravnotežen in trajnostni razvoj Istre. Izdelana je skupna zasnova prostorskega razvoja Istre, ki temelji na skupnih razvojnih virih (promet, turizem, kmetijstvo, gospodarstvo in narava).

Projekt je hkrati opredelil tudi skupno prostorsko usmeritev in izhodišča za določitev ključnih razvojnih zmogljivosti za obalno in obmejno območje Istre ter razvojne vsebine mest Pulja, Kopra in Buzeta kot treh pomembnih nosilcev razvoja istrskega polotoka.

Študija za obalno območje podaja splošne in podrobnejše smernice za razvoj posameznih programskih sklopov, ki so podane spodaj. Rezultati so namenjeni izdelavi prostorskih planskih in izvedbenih aktov, tako na regionalnem kot lokalnem nivoju (županijski plani, občinski plani).

SLIKA 1: Območje raziskave
projekta PUT-UP Istre

Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani

PUT-UP
I S T R E

AKRONIM PROJEKTA: PUT-UP ISTRE

PROJEKT:

Prostorska ureditev območja –
notranjost in primorje Istre
Prostorno uređenje teritorija –
unutrašnjost i priobalje Istre

TRAJANJE PROJEKTA:
2.2.2015 – 1.5.2016

VODILNI PARTNER:

Zavod za prostorno uređenje
Istarske županije

Riva 8, 52100 Pula
Tel: +385 52351465
www.zpuiz.hr

PARTNERJI PROJEKTA:

Mestna občina Koper

Verdijeva ulica 10,
6000 Koper

Tel: +38656646400
www.koper.si

Grad Pula

Forum 1,
52100 Pula

Tel: +38552371710
www.pula.hr

Regionalni razvojni center

Koper,

RRA Južna Primorska

Ulica 15. maja 19,
6000 Koper

Tel: +38656637580

AVTORJI:

prof. mag. Peter Gabrijelčič,
univ.dipl.inž.arh.

doc. dr. Alenka Fikfak, doc. dr. Špela
Hudnik, dr. Gregor Čok, doc. dr. Ilka
Čerpes, Janez Grom, Miha Konjar, dr.
Boštjan Bugarič, Tina Cotič, marko
Jelenc, Igor Trdin, David Trošt, Matija
Nose, mag. Irena Hočevar, mag. Jelka
Hudklin, Tanja Jerin Jevnikar, dr.
Mojca Furman Oman, Mag. Gorazd
Furman Oman, mag. Klemen Koman,
dr. Damjan Kavaš

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za arhitekturo

Kongresni trg 12,

1000 Ljubljana

Tel: +38612418532

www.uni-lj.si

Grad Buzet

II istarske brigade 11,

52420 Buzet

Tel: +38552662726

www.buzet.hr

NAROČNIK:

Regionalni razvojni center Koper
Centro regionale di sviluppo

Capodistria

RRA Južna Primorska

Ulica 15. maja 19

6000 Koper

Naklada: 3600 izvodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

SI HR
EVROPSKO TERITORIALNO SODELOVANJE
EUROPSKA TERITORIALNA SURADNJA

DOLOČITEV PROSTORSKIH USMERITEV IN IZHODIŠČ ZA KLJUČNE RAZVOJNE VSEBINE OBMOČJE OBALE

PUT-UP
I S T R E

Prostorska ureditev območja – notranjost in primorje Istre
Prostorno uređenje teritorija – unutrašnjost i priobalje Istre

<http://put-up-istre.eu>

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Ulaganje u vašu budućnost
Operaciju dijelomično financira Evropska unija
Evropski fond za regionalni razvoj

Javna ustanova
Zavod za prostorno uređenje Istarske županije
Ente per l'assetto territoriale della Regione Istriana

Univerza v Ljubljani

GRAD PULA
CITTA' DI POLA

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

PROMET:

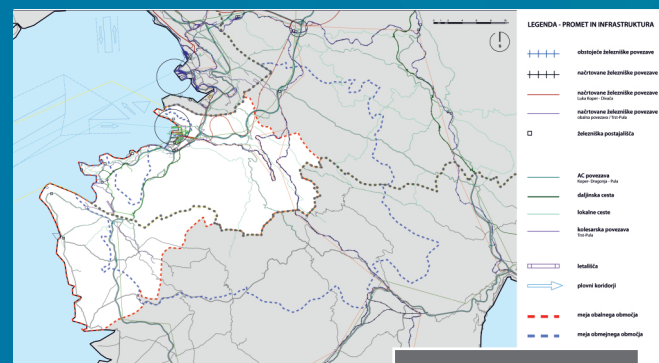
Cestni promet: sprostiti obalo prometa, tranzit usmeriti v notranjost Istre (SLO); cestno omrežje lokalno rekonstruirati, študija podpira preoblikovanje ceste Rupa- Pivka v hitro cesto (HC), kot tudi HC Koper –Dragonja (vzhodno traso pri Kopru in Dragonji).

Železniški promet: študija podpira rekonstrukcijo prog do Pule in do Reke (Divača - Pula in Divača- Reka) ter povezavi Labin-Reka in rekonstrukcijo Kanfanar-Rovinj.

Kolesarski promet: sprostiti obalni koridor za razvoj trajnostne mobilnosti, podpreti razvoj kolesarske osi EVROVELO 6 Baltik –Jadran v HR delu Istre.

Morski potniški promet: študija podpira njegov razvoj, predvsem v poletni sezoni; zavzema se za uporabo obstoječih pristajalnih pomolov in ureditev povezav s kopenskim javnim prometom.

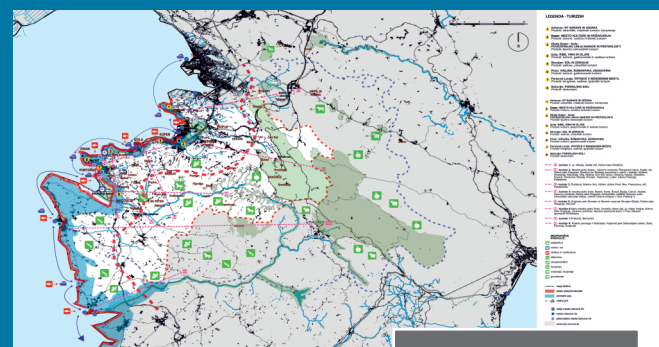
Zračni promet: Novogradnje in širitev letališč niso predvidene, potrebna je obnova in modernizacija ter vzpostavitev hierarhijske mreže lokalnih in daljinskih povezav v zračnem prometu.

KARTA 2: Cestni promet

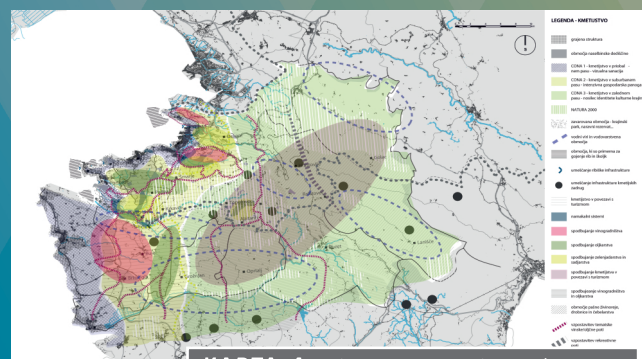
TURIZEM

Bistven je premik od kvantitete h kvaliteti. Ta zahteva razbremenitev infrastrukture in splošno izboljšanje stanja v prostoru, pa tudi boljše medpanožno in meddržavno povezovanje. Ostale smernice: Manj množičnega turizma, turizem uskladiti z nosilno sposobnostjo obale. Aktivirati zaledje, ki naj prevzame tipe turizma, ki obalni pas preobremenjujejo. Upoštevati varovalne ukrepe in režime uporabe na območjih naravnih ali kulturnih vrednot. Definirati turistična območja in ponudbo/kapacitete skladno z varovanjem tistih vrednot, ki panogi v osnovi omogočajo razvoj.

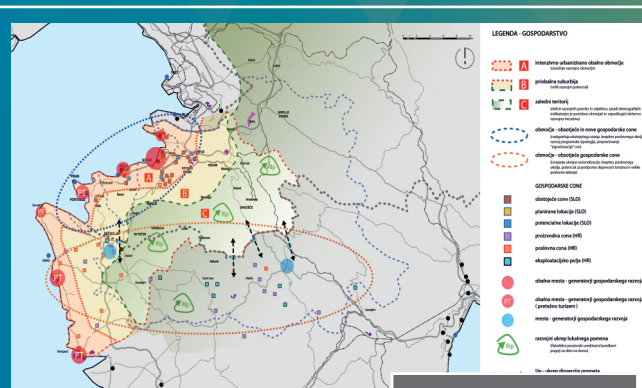

KARTA 3: Turizem

SMERNICE ZA POSAMEZNE PROGRAMSKE SKLOPE

KARTA 4: Sinteza smernic za koncept Istre – kmetijstvo in poselitev na mejnem območju

KARTA 5: Gospodarstvo

GOSPODARSTVO

V Slovenske delu Istre primanjkuje razvojnih površin (cone in druge oblike), na Hrvaškem pa je presežek števila lokacij in velikosti gospodarskih con.

Smernice razvoja: Krepiti centre gospodarske moči (cone) (SLO in HR). Podpreti razvoj drugih oblik prostorske umestitve gospodarskih dejavnosti v fizični prostor (mini cone, stanovanjsko-poslovne cone (SLO in HR). Oblikovati programsko tipologijo con, onemogočiti umeščanje izključujočih se programov (SLO). Urediti "lastniško-upravno" stanje obstoječih con, (SLO in HR). Krepiti sodelovanje s sosednjimi centri (Kras, IT, HR) (SLO in HR).

NARAVNE DANOSTI IN POSELITEV

MORJE Z OBALO: Celostno upravljanje 100 m obalnega in 200 m morskemu pasu (skladno z ICZM Protokolom). Izbraba naravnih danosti morja za turizem, ribištvo, marikulturo. **URBANIZIRAN PRIOBALNI PAS:** Prednostno zapolnjevanje prostih površin v naseljih, zgoščevanje in prenova stavbnega fonda. Varovanje zaščitnih območij in izjemnih krajin, pomembnih zelenih otokov urbanizirane obale.

KMETIJSTVO

CONA 1: KMETIJSTVO V PRIOBALNEM PASU naj bo v vlogi skrbnika kulturne krajine, vizualne sanacije, ribištva in marikulture. Kmetijstvo se podredi vlogi vizualne sanacije razpršene poselitve in degradacije prostora. Vmesne zelene površine, rekreacijski, ekološki in krajinski parki ustvarjajo naravne in kulturne vizualne cezure. Ribištvo in marikultura ostajata pomembni gospodarski panogi. Vzpostavi se nov ekonomski model, sistem skupne predelave, prodaje in distribucije, površine za vzdrževanje ribiških plovil. V 1000m obalnem pasu se omeji urbanizacija, omejuje se sprememba namembnosti kmetijskih zemljišč v zazidljiva (HR). Spodbuja se trajnostne nasade vinogradov, oljčnikov in sadovnjakov. Agrarna infrastruktura se razvija v skladu s vizualno podobo kulturne krajine.

CONA2: INTENZIVNO EKOLOŠKO KMETIJSTVO V PASU SUBURBANIZACIJE

Intenzivira se razvojni potencial ekološkega kmetijstva, kjer so najboljše pogoji za razvoj panoge s trajnostnimi nasadi vinogradov in oljčnih nasadov.

Uredi se agrarno in lastniško strukturo kmetij, okrepi melioracije, namakanje, zagotovi večja kmetijska zemljišča za spodbujanje zelenjadarstva in sadjarstva. S proizvodnjo visoko kvalitetne hrane se zagotovi turistična in lokalna oskrba ter gastronomska ponudba zaledja in obale. Regionalni model zadrugišstva z vsoto potrebno infrastrukturo (skladišča, predelovalnice hrane/distribucija, prodaja) ponuja nov vzdržan, ekonomski, izobraževalni, ekološki, kulturni in socialni potencial.

TRAJNOSTNI RAZVOJNI MODEL ISTRE BREZ MEJA

Prostor je razdeljen v tri vzporedne linearne pasove, glede na tip krajine, tip naselij in gostoto poselitve: Urbano-turistični koridor, Čezmejno vrtno mesto in Logistično- tehnološki koridor. Tipični prostorski vzorec je značilen za celotno čezmejno območje Istre. Območje zahteva celovito razvojno strategijo na mednarodni ravni treh vpletenih držav.

Urbana naselja (Trst, Ankaran, Koper, Izola, Piran, Portorož, Novigrad, Umag, Poreč, Rovinj, Pula) so del najgostejše poseljenega obalnega pasu, kjer so vse glavne pomorske in kopenske komunikacije. Gre za izrazito koridorsko obliko urbane strukture z visokim potencialom za zgoščevanje in nadaljnji razvoj kompleksnih urbanih funkcij.

Pas kultivirane kmetijske krajine z omrežjem manjših, strnjenih naselij, dobro povezanih z urbanim koridorjem. Gre za model vrtnega mesta, specifičnega za Istro. Je nosilec identitete prostora in pogoj za ohranjanje ekološkega ravnovesja. Razvojni potencial tega pasu je kakovostna prenova in utrjevanje obstoječega sistema naselij, ki so samozadostne enote z lastnimi oskrbnimi viri za preživljanje prebivalcev (hrana, voda, delovna mesta).

Logistično-tehnološki koridor povezuje pristanišča v Kvarnerskem zalivu (Reka) z urbanih središči v severnem zaledju Istre (Ljubljana). V tem koridorju je poselitev redka. Urbane funkcije naselij so predvsem transportne in proizvodnje. V južnem delu prevladujejo obširna območja opuščene industrije in rudarstva. V severnem delu gre za tipični naravni koridor z izjemno ekološko vrednostjo gozdnatih površin. V tem pasu je ustrezna kombinacija razvojnih strategij varstva naravnih danosti in strateške prenove degradiranih površin z elementi iz umetne krajine.